بندر ۹ «امنیت صفر» نهنگ در آب‌های ساحلی چه می‌کند؟

بازدیدکنندگان می‌توانند با قایق‌های کوچک به نزدیکی نهنگ‌ها بروند و از نزدیک تماشایشان کنند

گزارش: مهتاب رستمی

بندر ۹ در ۱۲۰ کیلومتری جنوب‌غرب شهر لاجوردان قرار دارد و تا سال ۱۳۹۸ یکی از فعال‌ترین بنادر صیادی منطقه بود. در آن سال‌ها بیش از ۳۰۰ فروند لنج و قایق در اسکله‌های آن پهلو می‌گرفتند و هر روز صدها تن ماهی تازه در آن خریده و فروخته می‌شد. اما از سال ۱۳۹۹ تعداد لنج‌های فعال به کمتر از ۴۰ فروند رسید و بسیاری از صیادان ناچار شدند شغل خود را تغییر دهند یا به بندرهای دیگر مهاجرت کنند.

به گفته ساکنان، کاهش ماهی‌گیری تنها یک دلیل داشت. در همان سال‌ها شرکت‌های بزرگ صنعتی در نزدیکی بندر ۹ مجوز گرفتند تا پساب خود را مستقیم وارد آب‌های ساحلی کنند. نتیجه این تصمیم، به گفته صیادان، در کمتر از دو سال آشکار شد: صدف‌ها از بین رفتند، آب کدر و بدبو شد و بسیاری از گونه‌های ماهی که نسل‌ها در این خلیج تخم‌ریزی می‌کردند، دیگر دیده نشدند. بندر ۹ عملاً به یک بندر مرده تبدیل شده بود.

شهردار شهرک فلات‌نشین، مهندس کامران سپهرنیا، می‌گوید تصمیم برای ساخت پارک نهنگ‌ها در دل همین بحران گرفته شد. او در گفت‌وگو با خبرنگار ما در دفتر شهرداری لاجوردان توضیح داد که ایده اولیه از یک سفر مطالعاتی به یکی از بنادر جنوبی کشور شکل گرفت. به گفته او، مسئولان شهر دیدند که چگونه یک بندر رها‌شده می‌تواند با سرمایه‌گذاری کم و حفظ بخشی از ساختمان‌های قدیمی، به مقصدی گردشگری تبدیل شود. سپهرنیا می‌گوید: «ما نمی‌خواستیم یک آکواریوم بزرگ بسازیم که حیوانات را در قفس نگه دارد. می‌خواستیم مردم بیایند و نهنگ‌ها را در محیط خودشان ببینند، حتی اگر فقط از دور باشد.»

بندر ۹ اکنون ۱۲ هکتار مساحت دارد و شامل سه بخش اصلی است: اسکله قدیمی، موزه کوچک صیادی و پارک نهنگ‌ها. بخش موزه در ساختمان گمرک قدیمی بندر ساخته شده و تاریخ صیادی منطقه، ابزار کار صیادان و تغییرات اقتصادی دهه‌های اخیر را نشان می‌دهد. در این موزه عکس‌های کمیاب از لنج‌های بادبانی و همچنین مدل‌هایی از انواع ماهی‌هایی که زمانی در آب‌های اطراف زندگی می‌کردند، دیده می‌شود. بسیاری از بازدیدکنندگان جوان تا پیش از ورود به این بخش حتی نام برخی از این ماهی‌ها را هم نشنیده بودند.

بخش اصلی پارک، اما، حوضچه بزرگ نهنگ‌هاست. در این حوضچه که عمق متوسط آن ۱۲ متر است، سه نهنگ بلوگا و دو دلفین بطری‌دماغ نگهداری می‌شوند. این حیوانات از سال ۱۴۰۰ در مرکز توان‌بخشی دریایی «موج‌نو» در نزدیکی بندر ۹ زندگی می‌کنند و به گفته مربیان، به دلیل آسیب‌دیدگی یا ناتوانی در بازگشت به طبیعت، امکان رهاسازی ندارند. برای همین، بهترین گزینه برای آن‌ها زندگی در محیطی نیمه‌طبیعی است که هم تماشاگران را راضی نگه دارد و هم به آن‌ها فضای نسبتاً مناسبی برای حرکت بدهد.

هزینه ورود برای بزرگسالان ۱۵۰ هزار تومان و برای کودکان زیر ۱۲ سال ۷۰ هزار تومان تعیین شده است. مسئولان می‌گویند ۱۰ درصد از درآمد بلیت‌ها صرف تأمین غذا، دارو و مراقبت دامپزشکی نهنگ‌ها می‌شود. به گفته آن‌ها، هر نهنگ روزانه حدود ۴۰ کیلوگرم ماهی مصرف می‌کند که بخشی از آن را خود بندر ۹ تأمین می‌کند. این بندر اکنون ۱۰ قایق کوچک برای گشت‌زنی در اختیار دارد که هر کدام ظرفیت ۱۲ نفر را دارند.

با این حال، همه ساکنان از این طرح راضی نیستند. برخی از صیادان قدیمی می‌گویند که بخشی از آب‌های محدوده پارک پیش‌تر محل خوبی برای صید بوده و حالا دیگر نمی‌توانند وارد آن شوند. مهندس سپهرنیا در پاسخ به این انتقاد گفت که شهرداری قصد دارد برای ۱۵ صیاد قدیمی شغل راهنمای قایق یا نگهبان پارک را در نظر بگیرد و آموزش‌های لازم را هم برای آن‌ها برگزار کند. به گفته او، ۶ نفر از این صیادان از ابتدای آبان در دوره‌های آموزشی ثبت‌نام کرده‌اند.

پارک نهنگ‌ها از ۱ آذر برای عموم باز می‌شود و مسئولان امیدوارند در ماه‌های نخست بیش از ۱۵ هزار بازدیدکننده جذب کنند. اگر این عدد محقق شود، بندر ۹ می‌تواند به یکی از پرتردد‌ترین مقصدهای گردشگری جنوب استان تبدیل شود. اما هنوز مشخص نیست که آیا زیرساخت‌های شهر، از جاده دسترسی گرفته تا اقامتگاه‌ها، ظرفیت چنین جمعیتی را دارند یا نه. برای بسیاری از ساکنان، این پرسش مهم‌تر از هر آمار دیگری است.

(صفحهٔ آخر در تبلیغات)

آگهی فروش یک دستگاه اتوبوس مدل ۱۳۹۸

شرکت حمل‌ونقل ریگ‌زار، واقع در کیلومتر ۱۲ جادهٔ ریگ‌زار به نخل‌آباد، یک دستگاه اتوبوس مدل ۱۳۹۸ با ۴۸ صندلی و موتور دیزلی را به فروش می‌رساند. بازدید هر روز از ساعت ۸ تا ۱۴ امکان‌پذیر است. پیشنهادها تا پایان وقت اداری به دبیرخانه شرکت تحویل شود.